

مشکلات اقتصادی خود، در ایران الزاماً قابل استفاده نیست و در مسائل معنوی که تفاوت از زمین تا آسمان است؛ لذا در زمینه علوم انسانی، باید در استفاده از هوش مصنوعی با احتیاط بیشتری رفتار کرد.

آیت‌الله اراکی اظهار کرد: در حوزه علوم اسلامی نیز، داده‌ها نیاز به پالایش و این کار، نیاز به خبرگی زیادی دارد؛ چالش منابع مهم است و محقق علوم اسلامی باید با خبرگی، منابع و داده‌ها را تشخیص دهد؛ چون دست تحریف در حدیث و تاریخ فعال بوده است؛ یکی از مهم‌ترین دانشمندان ما در عرصه مبانی و قوانین سنجش شناخت، کاری است که علامه عسکری ^(رحمته‌الله) انجام داده‌اند و کمتر کسی مثل ایشان در مبنای پالایش حدیث کار کرده است.

عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام در پایان گفت: این حوزه‌های چهارگانه هوش مصنوعی در میزان ارزش علمی، نتایج و داده‌ها متفاوت هستند و در آسیب‌ها و چالش‌ها نیز متفاوت؛ لذا باید آسیب‌ها را در این چهار عرصه شناخت، نحوه پرهیز از این آسیب‌ها را دانست و راه عبور از این چالش‌ها را پیدا نمود تا بهتر بتوان استفاده کرد.

احساس می‌کنید، ضرورت وجود شما در خانه اولویت دارد، باید در خانه بمانید که آمدن به بیرون از خانه، گناه کیبوه است.

بانو صفاتی بیان کرد: انتخاب موضوعات درسی در حوزه‌های علمیه خواهران و برادران، باید بر اساس مسأله‌محوری باشد.

وی با اشاره به موضوع عفاف و حجاب در جامعه، عنوان کرد: چرا یک رشته تحصیلی درباره عفاف و حجاب نداریم؟ موضوع حجاب و عفاف باید به رشته دانشگاهی تبدیل شود و این کار باید در حوزه اتفاق بیفتد. استاد حوزه علمیه خواهران در ادامه، با اشاره به اهمیت علم و علم‌آموزی، یادآور شد: باید استاید مرز تربیت کرد. کتاب‌های متقن بر اساس روش روز نوشته شود. همچنین درس‌ها به‌صورت پژوهش‌محور باشد که خوشحال شدم، این کار در جامعه‌الزهر ^(رحمته‌الله) در حال انجام است.

لزوم دفاع مدبرانه و عاقلانه در برابر تخلف شرعی در جامعه

بانو صفاتی تصریح کرد: در اجتماع، بر اوضاع کشور باید مسلط باشید. وقتی تخلف شرعی می‌بینید، باید دفاع مدترانه، عاقلانه و درست داشته باشید. این وظیفه ماست.

فقه نباید زنانه و یا مردانه شود

استاد حوزه علمیه خواهران بیان کرد: باید بر مجامع قانون‌گذاری نظارت شود که جامعه‌الزهر ^(رحمته‌الله) می‌تواند این مسأله را محقق کند. یکی از کارها این است که جامعه‌الزهر ^(رحمته‌الله) یک کرسی در مجلس داشته باشد و بر قوانینی که قرار است تصویب شود، نظارت کند.

بانو صفاتی توصیه کرد: نگاه زنانه یا مردانه در مسائل نداشته باشید. فقه نباید زنانه یا مردانه شود. اندیشه را به سمتی هدایت کنید که ادله داشته باشد و بر اساس استدلال پیش بروید و بحث جنسیت را کنار بگذارید.

صفحات و کانال‌های تخصصی در شبکه‌های اجتماعی برای انتشار مطالب علمی و دینی، تولید فیلم‌های مستند و پادکست‌ها و حتی برگزاری دوره‌های آموزشی آنلاین، می‌تواند به جذب مخاطبان جدید و انتقال پیام مهدویت به نسل جوان کمک کند.

علاوه بر این، نباید از اهمیت هنر غافل شویم. استفاده از هنرهای مختلف مانند فیلم، تئاتر، داستان‌نویسی و موسیقی برای بیان مفاهیم مهدوی و فرهنگ انتظار می‌تواند تأثیرگذاری بیشتری در جامعه داشته باشد.

نقش تأثیرگذار بانوان حوزوی در زمینه‌سازی ظهور

بانوان حوزوی دارای توانمندی‌های ویژه‌ای هستند که می‌توانند در زمینه‌سازی ظهور امام مهدی ^(عجته‌الله) نقش مهمی ایفا کنند. در این مسیر، اولویت اصلی، باید تقویت خودسازی فردی و اجتماعی باشد. بانوان حوزوی باید علاوه بر علم‌آموزی، به تقویت ایمان و معنویت خود نیز بپردازند.

این یک مسیر طولانی و پرجالش است؛ اما باید با عزمی راسخ و با توکل بر خداوند، برای تحقق این هدف مهم گام برداشت. در نهایت، بهترین راه برای تسریع در فرآیند ظهور، تلاش در راستای اصلاح فرد و جامعه و در نهایت زمینه‌سازی برای ظهور امام مهدی ^(عجته‌الله) است.

در مراسم تجلیل از پژوهشگران برتر مؤسسه امام خمینی ^(رحمته‌الله) عنوان شد

اولویت‌بندی کارها باید با نگاه به سیاست‌های کلی نظام صورت پذیرد

امکان‌پذیر است.

رئیس مؤسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی ^(رحمته‌الله) در پایان تأکید کرد: مسأله دیگر که از اهمیت بالایی برخوردار است، اولویت‌بندی کارهاست. اولویت‌بندی کلی باید با نگاه به سیاست‌های کلی نظام و آنچه که حضرت آقا در پیشبرد اهداف نظام اسلامی ترسیم می‌کنند، صورت پذیرد.

به گزارش روابط عمومی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، آیت‌الله محمود رجبی ۵ دی، در همایش تجلیل از پژوهشگران برتر مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ^(رحمته‌الله)، با بیان اینکه یک جامعه اسلامی، باید سبک زندگی اسلامی داشته باشد، ادامه داد: در جهان اسلام مسلمانانی که شیفته اندیشه‌های اسلامی هستند، یک نیازهایی دارند؛ به‌خصوص شیعیان. این یک نیاز جهانی است که رهبر معظم انقلاب نیز به جوانان گفتند که اسلام را از منابع اصیل آن جستجو کنید و پاسخ‌گویی به این نیازها، جزء رسالت‌های پژوهشگران مؤسسه امام خمینی ^(رحمته‌الله) است.

وی با تأکید بر اینکه دانش‌پژوه باید ابتدا بداند چه وظیفه‌ای دارد، گفت: دانش‌پژوه باید بداند که وظیفه‌ای الهی دارد و باید به رشد علم کمک کند. وقتی به این باور رسید، حال باید به فکر این باشد که چه کاری باید انجام دهد.

آیت‌الله رجبی با بیان اینکه پژوهشگر باید ابتدا بداند، مخاطبش کیست و نیازها و مشکلات این مخاطب چیست، گفت: پژوهشگر نباید ابتدا به سراغ نوشتن برود و بعد امیدوار باشد که بلکه مطلب به جان مخاطب بنشیند. هر مخاطب اقتضانات خاص خود را دارد و اولویت اول انتخاب مسأله است.

وی ادامه داد: یک پژوهشگر باید انگیزه و دغدغه داشته باشد و پژوهش او امتداد اجتماعی داشته باشد، تصریح کرد: باید از پژوهش‌ها بازخوردگیری شود. این مسأله در نهایت کار لازم است؛ زیرا بسیاری از نقایص پس از پایان کار و تمرکز بر مسائل، در مقام عمل

بانو مجتهده صفاتی، با تأکید بر لزوم تحصیل بانوان در سطوح عالی علمی، گفت: یکی از ابزار رسیدن به پایه اجتهاد، توجه به قرآن کریم است.

به گزارش خبرگزاری رسا، دومین نشست از سلسله‌نشست‌های علمی تخصصی دبیرخانه گرامی‌داشت چهلمین سال تأسیس جامعه‌الزهر ^(رحمته‌الله) با موضوع «چالش‌های مجتهدپروری در حوزه‌های علمیه خواهران» در سالن جلسات مدیریت این مؤسسه علمی حوزوی برگزار شد.

در این نشست، بانو زهره صفاتی به‌عنوان ارائه‌دهنده این نشست حضور داشت؛ همچنین سیده‌مریم برقی، رئیس پژوهشکده فقه و حقوق پژوهشگاه مطالعات اسلامی، مدیر این جلسه بود.

لزوم تحصیل بانوان در سطوح عالی علمی

بانو صفاتی ضمن تبریک ولادت حضرت زهرا ^(رحمته‌الله) و حضرت امام خمینی ^(رحمته‌الله)، به موضوع اجتهاد بانوان و عرصه ورود بانوان به بحث فاقهات اشاره کرد و گفت: اگر بخواهیم اثرگذار باشیم، باید سطوح عالی علمی را پشت‌سر بگذاریم؛ بحث اجتهاد زنان از همان اول جرقه‌اش در ذهن من بود؛ زیرا احساس می‌کردم خیلی مسائل برای جامعه آن روز و جامعه زنان و جوانان ایهام دارد و ما باید پاسخ‌گو باشیم.

یکی از ابزارهای رسیدن به پایه اجتهاد توجه به قرآن کریم است

وی با بیان اینکه نگاه به قرآن کریم، باید ژرف و عمیق باشد، عنوان کرد: اجتهاد در مسائل بدون در نظر گرفتن کتاب و سنت اصلاً امکان‌پذیر و میسر نیست. امروز دست ما از قرآن کریم خیلی کوتاه است و فاصله زیادی با این کتاب آسمانی داریم.

بانو صفاتی تأکید کرد: یکی از ابزارهای رسیدن به پایه اجتهاد، توجه به قرآن کریم است. مرحله بعد، روایات

با حضور دبیر شورای‌عالی حوزه‌های علمیه گرفت

رونمایی از اولین فراخوان ملی «ایده‌های نوآورانه دینی با موضوع هوش مصنوعی»

رویداد ملی «ایده‌های نوآورانه دینی با موضوع هوش مصنوعی» با مشارکت مرکز نوآوری آلاء و ستاد راهبری فناوری‌های حوزه‌های علمیه برگزار می‌شود. اولین فراخوان ملی «ایده‌های نوآورانه دینی با موضوع هوش مصنوعی» با حضور آیت‌الله شب‌زنده‌دار دبیر شورای‌عالی

حوزه‌های علمیه، حجت‌الاسلام جلالی فراهانی مدیر مرکز نوآوری آلاء و دکتر محمدرضا قاسمی دبیر ستاد راهبری فناوری‌های هوشمند حوزه‌های علمیه رونمایی شد.

محورهای فراخوان

۱. هوش مصنوعی اصول و ارزش‌های دینی؛
۲. هوش مصنوعی و تبلیغ دین؛
۳. هوش مصنوعی و آینده جامعه دینی؛
۴. هوش مصنوعی و پژوهش‌های حوزوی؛
۵. هوش مصنوعی و آموزش حوزوی؛
۶. هوش مصنوعی و ضرورت‌های اخلاقی مبتنی بر دین؛
۷. هوش مصنوعی و حکمرانی دینی؛
۸. تربیت دینی و هوش مصنوعی؛
۹. هوش مصنوعی، مدیریت و شبکه‌سازی اجتماعی؛
۱۰. هوشمندسازی خدمات اجتماعی حوزه‌های علمیه.

تشکیل دبیرخانه دائمی ایده‌های نوآورانه دینی با موضوع هوش مصنوعی و باشگاه فناوری هوشمند و نوآوران دینی با مشارکت مراکز و نهادهای فرهنگی و اجتماعی در آینده‌ای نزدیک، از اهداف این فراخوان ملی خواهد بود.

این رویداد در دو عرصه ایده‌پردازی و تیم‌ایده‌های نوآورانه برگزار خواهد شد و از عموم نوآوران دینی، ایده‌پردازان و تیم‌ایده‌های نوآور برای شرکت در این رویداد ملی دعوت شده تا ۱۵ بهمن‌ماه از طریق پایگاه اینترنتی رویداد، به آدرس www.aalaa.ir/ai۲ ایده‌های نوآورانه خود را ثبت کنند.

دسترسی رایگان به بیش از ۸۵ هزار جلد کتاب در پایگاه نورلایب

پایگاه اینترنتی نورلایب (www.noortlib.ir)، بزرگ‌ترین کتابخانه دیجیتال علوم اسلامی و انسانی، مطالعه و دسترسی به بیش از ۸۵ هزار جلد کتاب را به‌صورت رایگان فراهم کرده است.

به گزارش نورسافت، همواره یکی از دغدغه‌ها و خواسته‌های پژوهشگران و کاربران نورلایب، دسترسی آسان‌تر و کم‌هزینه‌تر به محتوای کتاب‌ها بوده است. این خواسته با توجه به محدودیت‌هایی که در خصوص «حق مالکیت معنوی» کتاب‌ها و دیگر ملاحظات وجود داشت، تاکنون محقق نشده بود؛ اما به‌لطف خداوند و پیگیری مسئولان، خوش‌بختانه این مهم جامه عمل پوشید و در ایام هفته پژوهش، مطالعه بیش از ۷۰ درصد کتاب‌ها (بیش از ۶۲۵۰۰ عنوان کتاب شامل بیش از ۸۵۰۰۰ جلد)، رایگان شد.

کتابخانه دیجیتال نور، بزرگ‌ترین کتابخانه دیجیتال علوم اسلامی و انسانی است که درحال حاضر با ارائه بیش از ۱۲۲ هزار عنوان کتاب به دانش‌پژوهان و علم‌دوستان، زمینه دسترسی آنها را به انبوهی از منابع پژوهشی و مطالعاتی فراهم آورده است. تنوع موضوعات کتب موجب شده تا محققان در پایگاه اینترنتی را به‌عنوان بانک اطلاعات مرجع در تحقیقات خود در نظر بگیرند.

کاربران این پایگاه اینترنتی می‌توانند نویسندگان مورد نظر خود را جستجو و آثارشان را مورد مطالعه و بررسی قرار دهند و حتی فهرستی از نویسندگان مرتبط با نویسنده مورد نظر را در اختیار داشته باشد. همچنین برای هر کتاب، صفحه‌های تخصصی تدارک شده تا تمامی اطلاعات مرتبط با آن کتاب، به‌صورت متمرکز در اختیار کاربر قرار گیرد.

بانوان حوزوی، به‌ویژه آن‌هایی که در حوزه‌های علمیه تحصیل کرده‌اند، نقشی کلیدی و تأثیرگذار در زمینه‌سازی برای ظهور امام مهدی ^(عجته‌الله) ایفا می‌کنند. زنان حوزوی با آگاهی‌بخشی به جامعه، به‌ویژه در خانواده‌ها و مدارس دینی، می‌توانند زمینه‌ساز نهادینه‌سازی اصول مهدوی در زندگی فردی و اجتماعی افراد شوند.

خبرنگار حوزه در گفت‌وگوی اختصاصی با خانم سمانه پرویان، کارشناس معارف مهدویت، پژوهشگر و نویسنده که در بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود ^(عجته‌الله) خراسان رضوی نیز در عرصه اطلاع‌رسانی معارف مهدویت فعالیت می‌کند، پیرامون نقش بانوان حوزوی در زمینه‌سازی ظهور و جریان‌سازی مهدویت به گفت‌وگو پرداخته است که در ادامه می‌خوانید.

نقش بانوان حوزوی

در زمینه‌سازی ظهور حضرت مهدی ^(عجته‌الله)

نقش بانوان در این زمینه بسیار کلیدی و بی‌بدیل است. در حقیقت، بانوان حوزوی به‌دلیل تخصص و آگاهی که در زمینه معارف اهل بیت ^(عجته‌الله) دارند، می‌توانند در نقش‌سازی و جریان‌سازی مهدویت در جامعه اسلامی تأثیرگذار باشند. بانوان حوزوی می‌توانند با آگاهی‌بخشی به جامعه در سطح فردی، خانوادگی و اجتماعی، اصول و معارف

بانوی فعال مهدوی در گفت‌وگو با خبرنگار حوزه

نقش بانوان حوزوی در ترویج معارف مهدوی

همچنین بانوان باید به‌خوبی با جریان‌های فکری مختلف آشنا باشند تا بتوانند، در مقابل هرگونه انحراف فکری و عقیدتی ایستادگی کنند. در این راستا، مدارس علمی و مراکز پژوهشی باید برنامه‌های آموزشی خاصی را برای آشنایی با معارف مهدویت و پاسخ به شبهات طراحی کنند تا بانوان حوزوی بتوانند، به‌طور جامع و اصولی با این موضوعات آشنا شوند.

نقش فرهنگ انتظار

در زندگی بانوان حوزوی و جامعه

فرهنگ انتظار، به‌ویژه در میان بانوان حوزوی، باید به‌عنوان یک روحیه فعال و پویا در نظر گرفته شود. فرهنگ انتظار صرفاً به‌معنای انتظار منفعلانه نیست. انتظار، باید به‌معنای آماده‌سازی فردی و اجتماعی برای ظهور امام مهدی ^(عجته‌الله) و تحقق یک جامعه مهدوی باشد.

بانوان حوزوی باید این انتظار را در زندگی فردی و اجتماعی خود عملیاتی کنند. این بدان معناست که

هم‌زمان با انتظار، باید تلاش کنند که جامعه و افراد جامعه را از نظر اخلاقی، علمی و اجتماعی به‌گونه‌ای تربیت کنند که شایسته پذیرش امام زمان ^(عجته‌الله) باشد. یکی از راهکارهای تقویت فرهنگ انتظار در میان بانوان، ارتباط بیشتر و مستمر با امام زمان ^(عجته‌الله) از طریق دعا، زیارت و توسل است.

لزوم رویکرد جدید در تبلیغ معارف مهدوی و جریان‌سازی در جامعه

امروز باید به رویکردهای نوین در عرصه تبلیغ معارف مهدویت توجه کنیم. فضای مجازی و رسانه‌های اجتماعی، ابزارهای بسیار قدرتمندی هستند که می‌توانند در زمینه ترویج معارف مهدوی تأثیر زیادی داشته باشند. ایجاد